

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 555/2022-11

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Laššákovej a sudcov Petra Molnára a Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľiek [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], a [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpených JUDr. Rolandom Kovácsom, advokátom, Mäsiarska 30, Košice, proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 6Co/105/2022 z 13. septembra 2022 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľiek a skutkový stav veci

1. Sťažovateľky sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 25. októbra 2022 domáhajú vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom všeobecného súdu označeným v záhlaví tohto uznesenia. Sťažovateľky navrhujú napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu na ďalšie konanie.

2. Z ústavnej sťažnosti a napadnutého rozsudku všeobecného súdu vyplýva, že v konaní vedenom na Okresnom súde Košice II (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 37C/67/2019 sa sťažovateľky domáhali proti žalovanému Slovenská republika, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, Bratislava, zaplata 4 690,77 eur s príslušenstvom. Sťažovateľkami uplatnený nárok predstavoval náhradu škody z dôvodu nesprávneho úradného postupu súdneho exekútora v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 514/2003 Z. z.“), ktorý spočíval na tom skutkovom základe, že na základe osvedčenia o dedičstve č. k. 24D/499/2011 z 30. marca 2016 v spojení s opravným osvedčením o dedičstve sa sťažovateľky stali dedičmi v prvej dedičskej skupine ako dcéry po poručiťovi [REDACTED], [REDACTED], zomrelom 16. novembra 2010, pričom z osvedčenia o dedičstve vyplynulo, že všeobecná cena majetku poručiťľa bola 9 600 eur a výška dlhov poručiťľa 54 102,68 eur.

Sťažovateľky tvrdili, že v rámci exekučného konania, v ktorom vystupovali ako povinné, ako dedičky po pôvodnom povinnom [REDAKOVANÉ] vyplátili o sumu 4 690,77 eur viac, než bola výška nimi nadobudnutého dedičstva, a tieto finančné prostriedky tak boli vymožené bez právneho dôvodu v čase, keď už exekúcie boli neprípustné. Rozsudkom č. k. 37C/67/2019-195 z 2. decembra 2021 okresný súd žalobu sťažovateľiek zamietol. Odôvodnenie založil na tom, že v konaní neboli preukázané predpoklady vzniku nároku na náhradu škody, keď dospel k záveru, že na strane súdneho exekútora JUDr. Stacha Chladného nedošlo pri vykonávaní exekučnej činnosti v predmetných exekučných konaniach k nesprávnemu úradnému postupu, pretože súdny exekútor vymožením peňažných prostriedkov od sťažovateľiek ako povinných vykonával na základe poverenia súdu nútený výkon exekučného titulu, a teda vykonával exekučnú činnosť, tak ako je definovaná v § 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Exekučný poriadok“), a k nesprávnemu úradnému postupu nemohlo dôjsť ani tým, že súdny exekútor po vymožení peňažných prostriedkov tieto následne vyplatil oprávneným, čím si len plnil povinnosti upravené v § 29 ods. 3 a 8 Exekučného poriadku. Zároveň okresný súd dodal, že ak by aj bolo v konaní preukázané, že na strane súdneho exekútora pri vykonávaní exekučnej činnosti došlo k nesprávnemu úradnému postupu, ani tak by nemohol podanej žalobe vyhovieť, keďže tým, že súdny exekútor vymožené peňažné prostriedky od sťažovateľiek poukázal oprávneným v exekučných konaniach, vznikol sťažovateľkám nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia od oprávnených. Pokiaľ majú sťažovateľky pohľadávku na vydanie bezdôvodného obohatenia voči osobe odlišnej od štátu, škoda im ešte nevznikla, a preto nemôže byť daná zodpovednosť štátu za škodu podľa zákona č. 514/2003 Z. z. Sťažovateľky podali proti rozsudku okresného súdu odvolanie, o ktorom rozhodol Krajský súd v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom č. k. 6Co/105/2022 z 13. septembra 2022 (ďalej len „napadnutý rozsudok“) tak, že rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil, pričom na zdôraznenie vecnej správnosti rozsudku okresného súdu a k odvolacím námietkam sťažovateľiek uviedol, že v spore nebolo preukázané, že by k vykonaniu jednotlivých úkonov došlo po rozhodnutí súdu o neprípustnosti exekúcie a jej zastavení a takéto konanie súdneho exekútora ani sťažovateľkami namietané nebolo. Exekučné konanie č. EX 20665/08 bolo ukončené vymožením pohľadávky, ktorú sťažovateľky samy a dobrovoľne zaplatili prevodným príkazom 26. októbra 2018, a v exekučnom konaní č. EX 3131/11 došlo síce k vymoženiu sumy 4 759,87 eur 14. novembra 2018, avšak podanie návrhu na zastavenie exekúcie doručené súdnemu exekútorovi 12. novembra 2018 v žiadnom prípade nemalo za následok nemožnosť súdneho exekútora vykonávať jednotlivé úkony exekučnej činnosti, ako sa nesprávne domnievali sťažovateľky. Odvolaciu námietku sťažovateľiek, že exekútor sa mal zdržať vymáhania pohľadávky okamihom, keď mu bol doručený návrh na zastavenie exekúcie ako neprípustnej, vyhodnotil krajský súd ako bez právneho významu z dôvodu, že táto námietka nemá oporu v žiadnom ustanovení Exekučného poriadku a navyše súdny exekútor nemôže posudzovať dôvodnosť takéhoto návrhu, ale jeho povinnosťou je návrh postúpiť exekučnému súdu na rozhodnutie, čo v prejednávanej spore exekútor splnil. Vzhľadom na to, že nebol preukázaný prvý predpoklad vzniku zodpovednosti štátu, a to existencia nesprávneho úradného postupu, bolo následne bezpredmetné skúmať splnenie ďalších zložiek zodpovednostného vzťahu, a to existenciu škody a príčinnú súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a škodou.

II. Argumentácia sťažovateľiek

3. Proti napadnutému rozsudku krajského súdu podali sťažovateľky túto ústavnú sťažnosť, v ktorej argumentujú, že právne závery súdov oboch inštancií sú nesprávne, a to najmä s poukazom na charakter a postavenie súdneho exekútora v exekučnom konaní. Zastávajú názor, že súdny exekútor v danej veci nepostupoval v súlade s „*vtedy platným Exekučným poriadkom*“, keď napriek tomu, že 12. novembra 2018 prevzal návrh sťažovateľiek na zastavenie exekúcie, z ktorého bolo zrejmé, že už 25. októbra 2018 zaplatili sumu prevyšujúcu hodnotu nadobudnutého dedičstva, a teda že ďalšia exekúcia je neprípustná a bude zastavená, 14. novembra 2018 vymohol ďalšiu sumu vo výške 4 759,87 eur. Vzhľadom na vtedajšiu právnu úpravu v Exekučnom poriadku o nepriznávaní odkladného účinku návrhu na zastavenie exekúcie súdny exekútor využil situáciu a exekúciu vykonával ďalej, čo sťažovateľky považujú za nesprávny úradný postup. Súdny exekútor mal po doručení návrhu sťažovateľiek na zastavenie exekúcie bezodkladne predložiť vec exekučnému súdu a vo veci nevykonávať exekúciu okrem zabezpečovacích úkonov. Ak súdny exekútor vedel o tom, že zastavenie exekúcie je len otázkou času, jeho ďalšie konanie smerujúce k vymoženiu pohľadávky oprávneného nemožno považovať za konanie v súlade s ústavou.

III. Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

4. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie práva sťažovateľiek na spravodlivý proces (čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru) napadnutým rozsudkom krajského súdu z dôvodu prijatia nesprávnych záverov v otázke existencie nesprávneho úradného postupu súdneho exekútora.

5. Pri predbežnom prerokovaní návrhu na začatie konania ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

6. Ústavný súd uvádza, že uplatnenie jeho právomocí je viazané na splnenie viacerých formálnych aj vecných náležitostí návrhu na začatie konania (čl. 127 ods. 1 ústavy, § 39 ods. 3 a 4, § 43 a § 123 zákona o ústavnom súde, ako aj ďalších procesných podmienok vyplývajúcich z § 124 a § 132 zákona o ústavnom súde). V tejto súvislosti už ústavný súd opakovane uviedol, že všeobecné náležitosti návrhu musí spĺňať každý návrh, a to tak náležitosti týkajúce sa formy návrhu, ako aj jeho obsahu.

7. Podľa § 43 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 39 musí obsahovať aj dátum narodenia navrhovateľa, ak ide o fyzickú osobu, identifikačné číslo navrhovateľa, ak ide o právnickú osobu, bydlisko alebo sídlo navrhovateľa, označenie subjektu, proti ktorému návrh smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha, odôvodnenie návrhu a navrhované dôkazy.

8. Podľa § 123 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavná sťažnosť musí okrem všeobecných náležitostí návrhu na začatie konania podľa § 43 obsahovať a) označenie toho, kto podľa sťažovateľa porušil jeho základné práva a slobody, b) označenie právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu, ktorým podľa sťažovateľa boli porušené jeho základné práva

a slobody, c) označenie základných práv a slobôd, ktorých porušenie sťažovateľ tvrdí, d) konkrétne skutkové a právne dôvody, pre ktoré malo podľa sťažovateľa dôjsť k porušeniu jeho základných práv a slobôd.

9. Ústavná sťažnosť sťažovateľiek, ktoré sú v konaní pred ústavným súdom kvalifikovane právne zastúpené, pôsobí vo vzťahu k jej predmetu nedostatočne, pretože jej chýba relevantné ústavnoprávne odôvodnenie [§ 43 ods. 1 v spojení s § 123 ods. 1 písm. d) zákona o ústavnom súde]. Je základnou povinnosťou sťažovateľa, aby čo najpresnejšie opísal skutkový stav, z ktorého vyvodzuje svoj procesný nárok na ochranu poskytovanú ústavným súdom. Okrem opísania skutkových okolností musí odôvodnenie sťažnosti obsahovať najmä právne argumenty a právne posúdenie predloženého sporu, a to tak, aby konkrétnym vecným okolnostiam bolo adresne priraditeľné porušenie niektorého zo sťažovateľom označených práv. Inými slovami, vznesenie relevantných námietok zo strany sťažovateľa musí spočívať v uvedení skutočností svedčiacich o porušení jeho konkrétne označených základných práv alebo slobôd rozhodnutím, opatrením, procesným postupom, prípadne inou aktivitou alebo nečinnosťou konkrétneho orgánu verejnej moci. V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na svoju stabilnú judikatúru, podľa ktorej absencia zmysluplného, ústavnoprávne relevantného odôvodnenia ako východiskového rámca ústavnej sťažnosti spôsobuje nedostatok zákonom ustanovenej náležitosti podľa § 43 ods. 1 v spojení s § 123 ods. 1 písm. d) zákona o ústavnom súde a je dôvodom na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku náležitostí ustanovených zákonom (IV. ÚS 124/08, III. ÚS 26/2012, III. ÚS 241/2013, I. ÚS 225/2016, III. ÚS 313/2016, I. ÚS 291/2017, III. ÚS 570/2017, IV. ÚS 91/2018, IV. ÚS 343/2020, IV. ÚS 572/2020, III. ÚS 611/2021).

10. Z hľadiska predbežného prerokovania ústavnej sťažnosti je v tomto konkrétnom prípade východiskové ustanovenie § 45 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého je ústavný súd viazaný rozsahom a dôvodmi návrhu na začatie konania, ak § 89 tohto zákona neustanovuje inak. Subjektívny názor sťažovateľiek o porušení ich práv alebo nimi predstretý nesúhlas s rozhodnutiami príslušných orgánov, ako je to v tomto prípade, nie je dostatočným dôvodom, na základe ktorého by ústavný súd mohol a mal preskúmať sťažovateľkami tvrdené porušenie ústavou či dohovorom zaručeného práva, ak chýbajú objektívne okolnosti, ktoré by dovolili takýto záver aspoň na účely prijatia sťažnosti na ďalšie konanie. Kritika právnych záverov všeobecných súdov pri poskytovaní ochrany subjektívnym právam účastníkov konania musí mať v ústavnej sťažnosti nevyhnutné prepojenie na základné práva a slobody sťažovateľa, a to nielen na úrovni návrhu na rozhodnutie vo veci samej, ale aj v rovine odôvodnenia ústavnej sťažnosti (III. ÚS 304/2018). Chýba jasne zdôvodnenie toho, prečo je napadnuté rozhodnutie z pohľadu ich základných práv, ktorých porušenie namietajú, ústavne neudržateľné. Teda návrh sťažovateľiek v konaní pred ústavným súdom trpí absenciou zákonných náležitostí, medzi ktoré je právne aj vecne nevyhnutné zaradiť predovšetkým ústavnoprávne relevantné odôvodnenie.

11. Absencia konkrétnej právnej argumentácie, ktorá by smerovala proti napadnutému rozsudku krajského súdu a odôvodňovala tvrdené porušenie označených práv, zároveň bráni ústavnému súdu posúdiť, či sťažovateľky vyčerpali právne prostriedky, ktoré im priznáva zákon na ochranu ich základných práv a slobôd, a teda či je splnená podmienka prípustnosti podanej ústavnej sťažnosti (§ 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

12. Nie je právomocou ústavného súdu vlastnou činnosťou a šetrením dopĺňať chýbajúce zdôvodnenie ústavnej sťažnosti a abstrahovať z podania sťažovateľiek možné a nimi bližšie nezdôvodnené porušenie ich základných práv. Vzhľadom na to, že nesplnenie zákonom ustanovených náležitostí sa netýkalo len formálnych náležitostí ústavnej sťažnosti, ale jej esenciálnych obsahových náležitostí (ústavnoprávna nedostatočnosť odôvodnenia ústavnej sťažnosti), ústavný súd sťažovateľky nevyzýval na odstránenie nedostatkov ústavnej sťažnosti (m. m. II. ÚS 58/2019, I. ÚS 346/2019, I. ÚS 351/2019, IV. ÚS 343/2020, IV. ÚS 572/2020).

13. Ústavný súd v tejto súvislosti tiež pripomína, že označené nedostatky zákonom ustanovených náležitostí nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na taký postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom. Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov advokát je povinný pri výkone advokácie dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady.

14. Pretože predmetná ústavná sťažnosť v predloženej podobe neobsahuje náležitosti, ktoré na uplatnenie právomoci ústavného súdu ustanovujú ústava a zákon o ústavnom súde, a to relevantné odôvodnenie ako východiskový rámec ústavnej sťažnosti, ústavný súd ústavnú sťažnosť v súlade s § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde odmietol pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. novembra 2022

Jana Laššáková
predsedníčka senátu